

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodvs Expeditæ Confessionis Tum pro Confessarijs, tum pro Pœnitentibus

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1657

De unitate morali unius peccati, paragr. 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41773

§. 8.

De unitate morali unius peccati.

46 **U** Num in hoc, & præcedentibus paragraphis superest explicandum. Diximus quando actus tendunt in unum finem, atque adeò unus dependet ab alio, facere unum in genere moris: jam quando unus actus ab alio non dependet, sed sunt disparati: v. g. concupiscit nunc quis puellam, & hinc ad horam concupiscit aliam, puellam, ve etiam eandem, sed independenter à primo actu, ut usu solet evenire sæpissimè: quid requiritur ad hoc ut sit unus, & ut unum, non autem ut duo peccata sint aperienda?

47 Respondeo. Regula universalis est hujusmodi: Si intermediet multum temporis inter actus

actus; & ex alia parte actus posterior concupiscentiæ, verbigratia, non habeatur ex vi prioris, iudicabitur distinctus actus, distinctumque numero peccatum. At si breve tempus interjiciatur; censebitur facere unum cum priore: sicuti qui percutit proximum una percussione, & deinde in eodem calore iterum percutit; unum in genere moris actum, unumque peccatum commississe reputatur.

48 At difficultas subnascitur æquodnam est hoc modicum tempus? Respondeo decernendum id esse prudentis viri iudicio: aut videatur an veluti eodem impetu concupiscentiæ, v. gr. redeat quis post interruptionem, an alio potius calore agitatatus concupiscat: si prius, unum est peccatum moraliter: si posterius, duo: numerusque nisi, oblivione, aut alia causa excusetur; explicandus omnino erit.

a De Lug.
d. de pœn.
16. sec. 16
n. 169.

49 Atque hæc eadem regula
usui erit ad illud affine dubium
enodandum. An scilicet debeas
explicare te in uno actu concu-
piscentiæ puellæ, verb. gratia,
vel desiderii graviter lædendi
inimicum, durasse per tot, vel
tot horas? Dico ergo; cum in
aliquo ex his actibus uno calore
concupiscentiæ, unoque impe-
tu in eadem cogitatione persi-
stis; semel moraliter peccas, at-
que adeo non erit tempus expli-
candum. Quoniam verò quan-
do huiusmodi actus diu, v. g. per
sex, vel per decem horas perse-
verant, impossibile moraliter
est, ut in uno eodem impetu fiat,
ideo necessarium tunc, & suffi-
ciens erit dicere, per sex horas,
vel per decem concupivi, &c.
Sic enim vel explicabuntur in-
terruptiones, quæ humano mo-
do solent intercedere, ut dictum
est superius; vel satis aperietur
pecca-

peccatum veluti habituale unum, perdurans per illas horas.

50 Ex his multa inferuntur, quæ maximè ad expediendam Confessionem conferre poterunt. Blasphemo Primò, qui uno blasphemix impetu blasphematur, si ex eodem calore, licet post aliquam interruptionem blasphemiam iteret bis, ter, pluries; satis est dicere *b* blasphemavi; quia unum moraliter peccatum commisit. An omnes blasphemix ejusdem sint speciei dicetur infra capite tertio, §. primo.

*b Molin.
tom. 4 de
justu. ix 3
disp. 43.*

Percussiones.

51 Secundò si quis aliquem uno iræ impetu ter, vel quater, vel pluries percutit, vel vulnerat; unum numero peccatum committit, & Clericus si sic qui percutitur; in unam tantum excommunicationem sic percutiens incidit? satisque erit sic fateri: hominem, vel Clericum

E gravi-

graviter percussi, vel vulne-
rati. c

c. Acor 20.

2. l. 4. c. 4

9. 5.

Juramenta, & vota.

52 Qui simili unico impetu de
eadem re pejerat, juramento as-
sertorio, atque iterum, iterum
que, eodem calore, juréjurando
confirmat: semel peccat, facit
que est *d* si dicat juravi falso. Pa-
rimo modo qui eandem rem Deo
vel homini promittit, eam con-
firmans iterato voto, vel jura-
mento promissorio, & deinde
semel non observat, semel pec-
cat e cum repetitio, illa ejusdem
voti, & juramenti non mutat
speciem, nec multiplicet pecca-
ta. An omnia juramenta sint
ejusdem rationis dicam inf. c. 1
§. 2.

d. De Lug.

mox cit. d.

16 sect. 16

ca. 561.

e. De Lug.

d. 16. de

pen. sec. 4

ca. 146.

Detractiones.

53 Qui unico veluti contextu
continuat graviter de altero de-
trahere, licet occasione data ali-
quantulum detractionem inter-
rumpat; licet alias diversas
eodem

eodem detractionis materias tangat, unum moraliter peccatum committit, satisque erit, si sic fateatur, semel graviter de quodam detraxi. An debeat explicare vel numerum circumstantium, vel numerum eorum, de quibus detrahit, dicitur infra c. 9. §. 8.

f Idem ib.
sec 16.
n. 559.

Contumeliae.

54 Qui pari modo injurias, contumeliasque addit, superadditque unico iræ fervore, licet interponat aliqua alia verba ad injurias minimè pertinentia; semel injuria proximum affecisse censebitur. Quare sufficit si dixerit, g Injuriavi proximum.

g De Lug.
ib n. 562.

Ministrare Sacramentum Pœnitentia in peccato mor-

55 Qui Sacerdos successive audit in peccato mortali plures Confessiones unam post aliam, in sententia probabili non committit plura numero distincta

E 2 pec-

peccata. Idem dic si Confessorius idem modicè deflexerit ad alios sermones, minimè facientes ad ejusmodi ministerium: unde satis erit si dicat *h* Audivi unice vice plures Confessiones, absolutionem in statu peccati mortalis ministrando.

h Idem ib.
n. 558. H.
Sec. 3. n.
135.

Fornicationes.

56 Contra qui una, eademque nocte v. g. plures copulas habet cum eadem: multo magis quam plures copulas cum pluribus eadem nocte inicit, sicuti etiam qui plures successivè occidit; debet numerum explicare & copularum, & occisionum. Ratio est quia hic sunt diversi omnino actus consummati, nec unus faciens moralem unitatem cum alio: in præcedentibus vero illi actus v. g. detractionum ex se faciunt unitatem moralem, sicut enim modo humano æstimari solet.

h Idem ib.
n. 557. &
n. 558.

57 Hæc exempli gratia rati
gill

gisse fufficit: cetera quæ huc
facere possent, suis quæque in
materiis explicabuntur. Solum
animadvertite contingere inter-
dum posse, ut (licet sine interrup-
tione) transeat tamen quis ad
aliam speciem peccati, tunc eam
explicandam omnino esse, ne
quaquam est ambigendum; ver-
bi gratia, cœpisti percutere, &
deinde voluisti occidere, ac oc-
cidisti: cœpisti clam detrahere,
& deinde inter detrahendum su-
pervenit detractus, te minimè à
detractione desistente; Dico
tum occisionem, tum etiam de-
tractionem coram detracto ex-
hibitam, hoc est contumelia,
præter verbera, & detracta-
tionem ipsam esse Confes-

sori aperiendam;
ut de se pa-
ret.

i De Lug.
ib n. 559.